

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind finanțarea activității
partidelor politice și a campaniilor electorale**

Analizând **propunerea legislativă privind finanțarea activității
partidelor politice și a campaniilor electorale**, transmisă de Secretarul
General al Camerei Deputaților cu adresa nr.491 din 22.10.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din
Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele
observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare finanțarea
partidelor politice și a campaniilor electorale, instituind și un regim
sanctionator pentru nerespectarea normelor în acest domeniu.

Din punctul de vedere al naturii juridice, propunerea legislativă
intră în categoria legilor organice, deoarece vizează și abrogarea unor
dispoziții din unele legi organice.

2. Textul de trimitere la art.5 alin.(7), de la **art.6 alin.(2)**, este
eronat, putând fi vorba de art.5 alin.(9). De aceea, sugerăm efectuarea
modificării necesare.

Totodată, considerăm că norma de la art.5 alin.(9) ar trebui să
precizeze în care dintre cele cinci părți ale Monitorului Oficial trebuie
publicată lista donațiilor, întrucât nici în Legea nr.202/1998 privind
organizarea Monitorului Oficial al României nu se precizează în mod
expres publicarea acestor liste.

3. La **titlul cap.III**, propunem eliminarea cuvântului
"guvernamentală", înscris între paranteze, întrucât este de prisos,
determinarea conceptului de "**Finanțare publică**" fiind suficient
asigurată și fără această denumire în plus.

4. La **Secțiunea 2 a capitolului IV** și la **art.11** se introduce
conceptul de "contribuții pentru campania electorală". Acest nou concept,
exprimat în **termeni mult prea generali**, nu se corelează cu celelalte
prevederi ale proiectului, care limitează strict mijloacele financiare ce se
pot folosi în campania electorală de către un partid politic.

5. La art.14 alin.(4), se prevede că "Mandatarul financiar poate fi o persoană fizică sau o persoană juridică".

Apreciem că textul are o exprimare prea largă în ceea ce privește persoanele juridice, dată fiind aria lor de diversificare ca profil. Textul necesită a fi revăzut în scopul precizării unor anumite categorii de persoane juridice, care să desfășoare o asemenea activitate.

6. La art.17 alin.(2), textul este insuficient de clar, în sensul că nu se precizează unde trebuie să declare mandatarul financiar numărul de afișe electorale tipărite.

7. La art.23 alin.(2) rândul 5, propunem înlocuirea expresiei "restricțiilor legale", cu expresia "dispoziții legale", aceasta din urmă fiind exprimarea specifică uni act normativ.

8. Pentru o mai bună sistematizare a textului, propunem ca succesiunea literelor din cadrul art.25 alin.(1) să respecte ordinea articolelor la ale căror dispoziții fac referire expresă sau implicită, deoarece, de exemplu, în actuala formă a textului, în vreme ce lit.b) are în vedere regula instituită prin art.14 alin.(1), lit.c) se referă la dispoziții cuprinse în art.5 alin.(1) și (11).

9. Semnalăm că lit.b) a art.25 alin.(1) cuprinde stabilirea a două contravenții cu subiecți activi diferiți. Astfel, în vreme ce pentru fapta prevăzută în prima parte a textului subiectul activ al contravenției este partidul politic, în cazul celei de-a doua fapte, subiect activ este mandatarul financiar. Această situație impune prevederea celor două contravenții în norme diferite.

Observația este valabilă și pentru **art.25 alin.(1) lit.c).**

10. La art.25 alin.(1) lit.d), nu se înțelege de ce este contravenționalizată doar neevidențierea contabilă a donațiilor "mai mici de 20 de salarii de bază minime pe țară", atâta vreme cât, conform art.5 alin.(8), toate donațiile trebuie evidențiate corespunzător în documentele contabile. Propunem reanalizarea normei.

11. Din actuala redactare a art.25 alin.(1) lit.f) rezultă că doar candidații independenți pot fi sancționați în cazul depășirii limitelor maxime ale cheltuielilor care pot fi efectuate într-o campanie electorală, deoarece art.18 alin.(2), la care face trimitere textul, îi are în vedere numai pe aceștia, neînțelegându-se de ce partidele politice nu pot fi sancționate în cazul săvârșirii aceleiași fapte. Propunem de aceea reanalizarea normei.

12. Apreciem că termenul de "subvenționare" ar trebui folosit numai în ceea ce privește finanțarea de la bugetul de stat, astfel încât în art.25 alin.(1) lit.g) ar trebui să se facă referire la finanțarea

campaniei electorale, mai ales că această expresie este folosită și în art.12, care instituie interdicția finanțării campaniei electorale de către persoane fizice sau juridice din străinătate.

Observația este valabilă și pentru **art.25 alin.(1) lit.h**).

Totodată, sugerăm ca dispoziția referitoare la confiscarea sumelor astfel primite, din finalul **art.12**, să facă obiectul unui alineat distinct al art.25, deoarece, conform art.5 alin.3 lit.a) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 confiscarea este o sancțiune contravențională complementară.

Observația este valabilă și pentru teza finală a **art.13**.

13. Semnalăm că art.13, care instituie și alte interdicții privind finanțarea campaniei electorale, are în vedere mai multe categorii de persoane juridice decât **art.25 alin.(1) lit.h**), care se referă numai la autorități publice, instituții publice, regii autonome, companii naționale și societăți cu capital majoritar de stat. Din coroborarea celor două texte rezultă că, deși interzisă prin art.13, finanțarea campaniei electorale de către un sindicat, o asociație sau o fundație nu constituie contravenție, cu toate că sumele primite se confiscă. Propunem completarea art.25 alin.(1) lit.h), astfel încât să fie avute în vedere toate categoriile de persoane juridice prevăzute în art.13.

14. Prevederea sancțiunii amenzii în **art.26** este făcută fără respectarea art.3 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, care dispune că amenda poate fi stabilită fie prin precizarea limitelor minime și maxime, fie prin indicarea unor **cote procentuale din anumite valori**. Având în vedere această dispoziție, apreciem că partea finală a art.26 ar trebui reformulată astfel: "... se sancționează cu amendă între 50% și 300% din suma excedentară."

15. Pentru asigurarea unei formulări în acord cu practica legislativă în domeniu, propunem următoarea formulare pentru **art.27**:

"Art.27. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art.25 și 26 se fac de către controlorii Curții de Conturi."

16. Menționăm că proiectul nu cuprinde dispoziția necesară de completare, în ceea ce privește contravențiile, cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001. Propunem de aceea introducerea, după **art.27**, a unui nou articol, cu următorul cuprins:

"Contravențiilor prevăzute la art.11 și 12 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor."

17. La art.28, se instituie un caz aparte de incompatibilitate. Reglementarea este însă confuză, deoarece nu precizează ce se înțelege prin “infracțiune în legătură cu finanțarea partidului, a formațiunii politice sau, după caz, a campaniei electorale”, mai ales că propunerea legislativă nu cuprinde incriminarea unor astfel de fapte.

În plus, apreciem că în cazul condamnării pentru o infracțiune nu poate interveni incompatibilitatea, deoarece aceasta privește interzicerea cumulului mandatului cu o funcție publică sau privată, în scopul protejării independenței demnitarilor aleși și nu constituie o sancțiune, așa cum reiese din reglementarea propusă. De altfel, referirea la “durata determinată prin hotărârea Parlamentului sau, după caz, a consiliului județean sau local” a incompatibilității poate da naștere la greutăți în aplicare, deoarece nu este prevăzută nici o regulă referitoare la stabilirea acestei durate (care, prin ipoteză, poate fi și mai mică decât condamnarea), și nici la situația membrilor supleanți după expirarea duratei incompatibilității. Propunem de aceea reanalizarea art.28 și 29.

18. La art.31, propunem înlocuirea abrevierii “etc.”, care nu este specifică stilului normativ, prin expresia “altele asemenea”.

19. La art. 32, propunem:

a) înlocuirea expresiei “acestei legi” cu “prezentei legi” și eliminarea expresiei “orice prevederi contrare, precum și”, întrucât contravine dispozițiilor art.61 alin.(3) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative ;

b) revederea abrogării **art. 28** din Legea nr. 69/1992, întrucât acest articol are o arie de reglementare mai largă, vizând și “judecarea contestațiilor în cadrul alegerilor Președintelui României” ceea ce, prin abrogare, ar produce un vid legislativ în această materie.

20. La art. 33, propunem înlocuirea expresiei “în termen de”, prin cuvântul “la”, pentru a se stabili o dată certă de intrare în vigoare a legii.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr. *1258/26.11.2001*